

Miljøtilladelse

Etablering af kvægproduktion
Dalshøjvej 2A, 6740 Bramming
28.05.2020

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 19/39877

Sagsansvarlig: Cha8

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
TILLADELSE TIL ETABLERING OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	9
MEDDELELSESPLIGT	9
ØVRIGE FORHOLD	9
OFFENTLIGGØRELSE.....	10
KLAGEVEJLEDNING.....	10
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	11
INDLEDNING	11
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	11
Husdyrbrugets beliggenhed	12
Driftsbygninger.....	14
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	16
Foder	17
Husdyrgødning	18
Ressourceforbrug.....	18
Affald	19
Spildevand/restvand	19
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	20
Lugt	20
Støj, rystelser og transport	22
Støv, fluer og skadedyr	25
Lys.....	25
Driftsforstyrrelser og uheld	25
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF LANDSKAB OG NATUR	26
Landskab og kulturmiljø.....	27
Ammoniakupåvirkning af naturområder	27
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	32
HØRING	33
SAMLET VURDERING	33

Indledning

Miljøtilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for en etablering af husdyrproduktionen på Dalshøjvej 2A, 6740 Bramming i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at etablering og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, landskab, jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse, herunder de stillede vilkår.

Forslaget til miljøtilladelse har været i offentlig høring i 2 uger. I forbindelse med den offentlige høring er der kommet bemærkninger fra naboerne på Dalshøjvej 2 og Dalshøjvej 3. De indkomne bidrag, og Esbjerg Kommunes bemærkninger til disse, fremgår af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering under afsnittet "høring".

Tilladelse til etablering og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at kvægbruget på Dalshøjvej 2A, 6740 Bramming kan etableres som ansøgt.

Tilladelsen omfatter:

- Anvendelse af eksisterende bygninger og anlæg på ejendommen til produktion af kvæg. Produktionsarealet øges fra 0 m² til 3.210 m².

Tilladelsen meddeles efter § 16b i lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven).

Samtidig meddeles dispensation til ibrugtagning af eksisterende bygninger. To bygninger tages i brug som stalde hhv. Stald N (bygning 5 jf. kort 2) og Stald S (bygning 4 jf. kort 2) beliggende ca. 19 m og 28 m fra naboskel mod øst. Dispensation meddeles efter § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Tilladelsen gives til husdyrbruget beliggende Dalshøjvej 2A, 6740 Bramming, matrikel nr. 7d og 7p Ll. Darum By, Darum. Ejendomsnummeret er 5610308405. Bedriftens CVR nr. er 39268795 og CHR nr. er 44744. Husdyrbruget drives af Siebregt Wilhelmus Boersma, Videkærvej 22, 6740 Bramming. Husdyrbruget ejes af Terra Estate Danica Aps., Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 214861. Tilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Staldnavn jf. tabel 2	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Stald N	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1.055
Stald S	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1.455
Dybstrøelsesareal	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	700

Indretning og drift

2. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.

3. Den nordlige plansilo, bygning 6 jf. kort 2, må ikke anvendes til oplag af ensilage, før den overholder husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om indretning af afløb og ensilageopbevaringsanlæg.
4. Den nordlige plansilo, bygning 6 jf. kort 2, skal indrettes, så den overholder afstandskravet på 30 m til naboskel mod øst (matr. nr. 6k Ll. Darum By, Darum).
5. Den lille plansilo, bygning 10 jf. kort 2, må ikke anvendes til oplag af ensilage.
6. Husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning

7. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
8. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Ressourceforbrug

9. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
10. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
11. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

12. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.
13. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ammoniakfordampning

14. I Stald N (bygning 5 jf. kort 2) og Stald S (bygning 4 jf. kort 2) skal der etableres faste, drænede gulve med skraber. Der må maksimalt etableres hhv. 1.055 m² og 1.455 m² produktionsareal i staldene. Gulv støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte.

Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajlefløb og lysningsarealet til ajlefløb må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal. Der skal foretages skrabninger hver 2. time og skraberen skal være forsynet med timer. Tværgange som ikke skrubes automatisk skal hver dag rengøres manuelt 2-3 gange.

Enhver form for driftsstop af skraberen skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura eller lignende der dokumenterer, at skraberen/robotskraberen er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.

Lugt

15. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

Støj

16. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.

17. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
18. Der må ikke foregå opfyldning med ensilage i den lille plansilo (bygning 10 jf. kort 2) i aften- og nattetimer (kl. 18.00 – 07.00) med mindre ansøger ved beregning/måling forinden har dokumenteret, at støjgrænseværdierne i vilkår 13 er overholdt.

19. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Transport

20. Den østlige indkørsel, der er vist på kort 4, skal lukkes for køretøjer til- og fra ejendommen. Dette skal ske vha. en fysisk barriere f.eks. kampesten.

Støv

21. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

22. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
23. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

24. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.
25. Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 22:00-06:00 slukkes eller sænkes til maksimalt 25 lux.

Uheld

26. Der skal udarbejdes en beredskabsplan som fastlægger, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.

- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Udnyttelse og bortfald

En tilladelse efter §16b bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Med udnyttet menes, at det kan konstateres, at det projekt tilladelsen omfatter faktisk er gennemført.

Hvis en tilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelesespligt

Kommunens tilladelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny tilladelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Eksisterende markvandingsboring (DGU nr. 131.1363) må ikke tages i brug til dyrevanding, før der er ansøgt om og indhentet en indvindingstilladelse til dette efter vandforsyningsloven m.v.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne tilladelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 4. juni 2020 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 2. juli 2020 kl. 23:59.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger sig på med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af tilladelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøtilladelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøtilladelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Siebregt Wilhelmus Boersma har søgt om at etablere et dyrehold i eksisterende bygninger på Dalshøjvej 2A, 6740 Bramming.

Denne del af tilladelsen indeholder en nærmere beskrivelse af ansøgningen og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ansøgningen giver anledning til.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning¹. Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til gener for omkringboende (lugt, støj, støv, fluer m.v.), og dels i forhold til påvirkning af miljø, natur og landskab.

Beskrivelse af husdyrbruget

Siebregt Wilhelmus Boersma har søgt om at etablere et kvæghold bestående af kvieopdræt og goldkøer i eksisterende bygninger på Dalshøjvej 2A, 6740 Bramming.

Der har tidligere været malkekvæg på ejendommen, men den har i en årrække været uden husdyr, hvorfor der søges om tilladelse på ny.

Ejendommen er i marts 2020 overgået fra at høre under Dalshøjvej 3 til at være en selvstændig ejendom med adressen Dalshøjvej 2A.

Der ansøges om tilladelse til opstaldning af kvier i to eksisterende og tidligere kvægstalde. Staldene indrettes med senge og fast drænet gulv. Desuden indrettes en velfærdsafdeling med dybstrøelse i den tidligere foderlade/maskinhus.

Der er ingen møddingsplads på ejendommen.

På vegne af ansøger har Kolding Herreds Landbrugsforening (KHL Miljø) den 28. november 2020 indsendt ansøgning om miljøtilladelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent og ansøgningsskemaet er revideret og genindsendt løbende. Det endelige ansøgningsskema har nr. 214861 og er i version 3.

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug der er teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugenes tillades samlet.

Ansøger ejer og driver desuden husdyrbrugene på Videkærvej 22 og 27, 6740 Bramming. Husdyrbruget på Dalshøjvej 2A ligger på en selvstændig matrikuleret

¹ Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 760 af 30. juli 2019 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

ejendom og med en afstand på ca. 700 m til Videkærvej 22 og ca. 1.200 m til Videkærvej 27. Der transporteres dagligt foder fra ansøgers øvrige ejendomme til Dalshøjvej 2A, så der er en driftsmæssig forbindelse mellem ejendommene. Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget på Dalshøjvej 2A skal godkendes for sig selv, fordi det er muligt at drive husdyrproduktionerne hver for sig, og, da det er muligt at beregne og vurdere miljøpåvirkningen fra hver ejendom hver for sig.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "25-020-160 Landområde ved Lambertsdam, Dalshøj og Lille Darum" i Esbjerg Kommuneplan 2018-2030. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende. Overflødige bygninger kan bruges til andet formål, såfremt det ikke kræver om- eller tilbygning.

Placeringen af husdyrbruget og bedriftens andre ejendomme med kvægbesætninger fremgår af kort 1.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed og ansøgers øvrige kvægbesætninger.

Husdyrbruget ligger ca. 758 m fra eksisterende byzoneområde (område syd for Bramming by).

Nærmeste nabobeboelser (Dalshøjvej 2 og 3) ligger hhv. ca. 64 m og 55 m fra husdyrbruget.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

De gældende afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel. Afstanden er målt fra nybyggeri, hvis ikke andet er angivet.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	64 m 55 m	Fra Stald S til Dalshøjvej 2 Fra Stald S til Dalshøjvej 3	50 m
Lokalplanområde	> 50 m	Ingen i nærheden	50 m
Byzoneområder	758 m	Område syd for Bramming by	50 m
Sommerhusområde	> 50 m	Ingen i nærheden	50 m
Naboskel	19 m 28 m 30 m	Fra Stald N til matr. nr. 6k Ll. Darum By, Darum Fra Stald S til matr. nr. 6k Ll. Darum By, Darum Fra stor plansilo (bygning 6) til matr. nr. 6k Ll. Darum By, Darum	30 m
Beboelse på samme ejendom	55 m	Fra Stald S	15 m
Levnedsvirksomhed	> 25 m	Ingen i nærheden	25 m
Almen vandindvindingsanlæg	> 50 m	Ingen i nærheden	50 m
Ikke almen vandindvindingsanlæg	26 m	Fra Stald S til DGU nr. 131.1363	25 m
Vandløb	112 m	Fra Stald N til Videkjær Vandløb	15 m
Dræn	> 15 m	Ingen i nærheden	15 m
Sø	316 m	Fra Stald N til sø mod NNØ	15 m
Offentlig vej	17 m	Fra Stald S til Dalshøjvej	15 m
Kategori 1 og 2 natur	> 50 m	Ingen i nærheden	10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Husdyrbruget opfylder de gældende afstandskrav med undtagelse af kravet til naboskel.

Dispensation for afstandskrav til naboskel

I forbindelse med det ansøgte projekt tages bygning 4 og 5 i brug som stalde igen, og bygning 6 tages i brug til oplagring af ensilage igen. Med placeringen af bygningerne og anlægget kan husdyrbruglovens afstandskrav på 30 m til naboskel ikke overholdes. Stald N er placeret hhv. ca. 19 m og Stald S ca. 28 m fra naboskel mod øst (matr. nr. 6k Ll. Darum By, Darum). Der søges derfor om dispensation til at anvende bygningerne som stalde indenfor hhv. 19 m og 28 m fra naboskellet mod øst. Bygning 6 er placeret ca. 28 m fra samme naboskel mod øst, men ansøger oplyser, at anlægget afkortes, så det overholder afstandskravet på 30 m. Dette fastholdes med vilkår.

Ved at renovere og istandsætte eksisterende bygninger, der tidligere har været anvendt som stalde, vil bygningerne uden forholdsvis store omkostninger igen kunne benyttes til opstaldning af kvæg.

Det vurderes, at der er gode muligheder for at opføre nye stalde i tilknytning til de eksisterende bygninger på ejendommen, hvor afstandskravene til bl.a. naboskel samtidig er overholdt. Opførelse af nye stalde på ejendommen, som erstatning for eksisterende fungerende bygninger, vurderes dog ud fra et proportionalitetshensyn ikke at være hensigtsmæssigt.

Esbjerg Kommune vurderer, at der på vilkår kan meddeles dispensation fra afstandskravene. Det indgår i vurderingen bl.a., at afstandskravet på 50 m fra stalde til nabobeboelsen på Dalshøjvej 2 er overholdt, og at lugtgenefstanden er overholdt (se afsnittet "Lugt"), så husdyrbruget med den ansøgte drift ikke forventes at give anledning til væsentlige lugtgener for naboerne på Dalshøjvej 2. Desuden lægges der vægt på, at ansøger kun anvender den vestlige indkørsel til ejendommen.

For at forhindre at driften af Stald N og S (bygning 4 og 5 jf. kort 2) giver anledning til væsentlige nabogener er der i miljøtilladelsen stillet vilkår om, at den vestlige indkørsel på Dalshøjvej 2A jf. kort 4 skal benyttes ved ind- og udkørsel til og fra ejendommen. Ligeledes er der stillet vilkår om, den østlige

Det bemærkes i øvrigt, at der er stillet vilkår om, at husdyrbruget og dets omgivelser renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne. Desuden skal der overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

På baggrund af ovenstående beskrivelse og de stillede vilkår vurderer Esbjerg Kommune, at den ansøgte placering ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne og at der kan meddeles dispensation fra afstandskrav til naboskel, jf. § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Driftsbygninger

Der etableres ingen nye bygninger i forbindelse med ibrugtagningen af de eksisterende bygninger på ejendommen til produktion af kvæg.

Den vestlige del af eksisterende lade indrettes med dybstrøelse, og adskilles bygningsmæssig fra den øvrige del af bygningen. Derfor er staldafsnittet også indtegnet som en selvstændig bygning i ansøgningssystemet.

Gulvet i Stald N og Stald S indrettes begge med fast, drænet gulv med skraber og ajleafløb.

På ejendommen vil der efter udvidelsen være følgende bygninger, som angivet i nedenstående tabel.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang
1	Kontor mv	257 m ²
2	Foderlade	1.720 m ²
3	Dybstrøelsesareal	
4	Stald S	1.707 m ²
5	Stald N	1.578 m ²
6	Plansilo	1.340 m ²
7	Gylletank	1.840 m ³
8	Gylletank	2.000 m ³
9	Gylletank	3.215 m ³
10	Tidl. plansilo (udgår)	110 m ²

Tabel 2: Bygningsforklaring.

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2.

Kort 2: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen er der for hvert staldafsnit angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Oplysningerne fra ansøgningen fremgår af nedenstående tabel.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af § 33 i husdyrbrugloven fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år. Ansøgningen indeholder derfor oplysninger om både ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald N	1637	Naturlig ventilation	6 m	(#226726) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1055
Stald S	1759	Naturlig ventilation	6 m	(#226727) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1455
Dybstr. areal	816	Naturlig ventilation	3 m	(#239738) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	700
Sum						3210
Nudrift - Ingen data						
8 års drift - Ingen data						

Tabel 3: Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på Dalshøjvej 3 på baggrund af følgende:

- Miljøtilsyn den 7. november 2012
- Miljøtilsyn den 30. april 2015

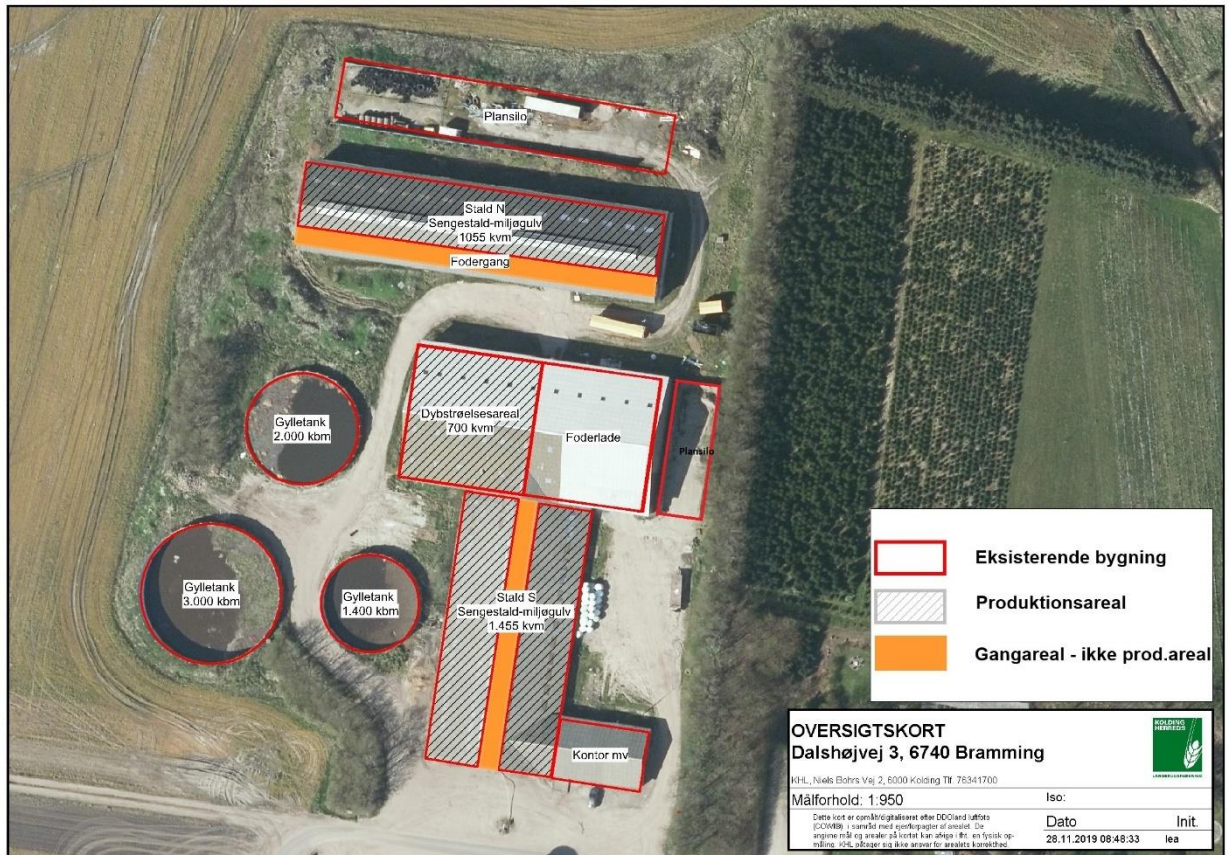
Esbjerg Kommune har ikke registreret noget dyrehold på Dalshøjvej 3 siden 2009, og tidligere miljøgodkendelse fra 2005 til produktion af 230 malkekøer, 56 opdræt (0-6 mdr.) og 203 opdræt (6-28 mdr.) i alt 360 dyreenheder betragtes derfor som bortfaldet.

Ansøgt drift:

I både Stald N og Stald S og dybstrøelsesarealet er der valgt dyregruppen "Malkekøer, kvier og stude". Det betyder, at der på produktionsarealet i staldene frit kan skiftes mellem malkekøer, kvier og stude. Staldsystemet fastholdes som dybstrøelse.

Det er i ansøgningen ikke angivet, at dyrene er udegående.

I ansøgningen er der medsendt et kort, der viser en nærmere beskrivelse af produktionsarealet i de enkelte stalde. Kortet er medtaget som kort 3.

Kort 3: Angivelse af produktionsareal og eksisterende bygninger.

I tilladelsen stilles der vilkår til produktionsarealet størrelse, samt til dyretypen og staldsystemet i de enkelte staldafsnit.

Foder

Der fodres overvejende med grovfoder, som opbevares i eksisterende ensilageopbevaringsanlæg eller tilkøres fra Videkærvej 22/27. Der opbevares evt. tilskudsfoeder og mineraler mv. i foderladen. Den lille plansilo (bygning 10 jf. kort 2) vil ikke i ansøgt drift blive benyttet til oplag af ensilage.

Foderladen (bygning 2 og 3 jf. kort 2) benyttes pt. til oplag af foder til Videkærvej 22 og 27. Der er dog søgt om at benytte del af foderladen (bygning 3) til dybstrøelsesstald. Forventningen er at bygningen indtil videre vil blive benyttet som foderlade, som den tidligere har været anvendt til.

Det er kommunens vurdering, at opbevaringen af ensilage er tilstrækkelig reguleret ved reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, og at der ikke er behov for at fastsætte yderligere vilkår.

Kommunen vurderer, at der ved opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen er der oplyst følgende om lager og gødningstype:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gylletank 3.000 kbm	Flydende				776
Gylletank 2.000 kbm	Flydende				519
Gylletank 1.400 kbm	Flydende				383

Tabel 4: Oversigt over opbevaringslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. Da der er tale om eksisterende lagre stilles der ikke vilkår i miljøtilladelsen, der fastholder forudsætningerne.

Ansøger oplyser, at dybstrøelse som udgangspunkt køres direkte i marken fra stalene, mens foderrester køres i gylletankene.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. I forbindelse med miljøtilsyn på husdyrbruget vil Esbjerg Kommune sikre, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig, og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

De tre gyllebeholdere på ejendommen overdækkes alle med tæt overdækning (naturligt flydelag eller lign.).

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret i ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Ressourceforbrug

Husdyrbrugets ressourceforbrug i ansøgt drift fremgår af nedenstående tabel.

Forbrug	Nudrift	Ansøgt
El	0 kWh	88.000 kWh
Vand	0 m ³	3.000 m ³

Tabel 5: Energi- og vandforbrug.

Husdyrbruget ønskes forsynet med vand fra egen boring. Der er i forvejen en eksisterende markvandingsboring (DGU nr. 131.1363) på ejendommen. Såfremt denne ønskes anvendt til dyrevanding kræver dette forinden en tilladelse hertil. Ansøger oplyser, at ansøgningsprocessen er igangsat.

Der opbevares ingen olie på ejendommen, og der er derfor ikke noget ressourceforbrug herfra.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det oplyste forbrug af ressourcer, ligger indenfor rammerne af, hvad der må forventes i forhold til den ansøgte etablering. Det vurderes ligeledes, at de anførte ændringer i forbruget ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende husdyrbrug, og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen. Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Affald

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, pesticidrester, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr (ca. 5 % for kvæg).
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bildæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Ansøger oplyser, at der opbevares mindre mængder medicinaffald på ejendommen, og at dette bortskaffes via dyrlæge eller apotek.

Brændbart affald opbevares i en container, som jævnligt tømmes.

Døde dyr opbevares enten på betonunderlag ved galvende eller på afhentningsplads ved Videkærvej på ansøgers anden ejendom.

Husdyrbruget vurderes ikke at frembringe affald ud over ovenstående affaldsfraktioner.

Korrekt opbevaring og bortskaffelse af affald sikrer mindst mulig belastning af miljøet. Opbevaring skal ske således, at der ikke kan ske forurening af det omgivende miljø herunder jord, overfladevand og grundvand. Affaldet skal bortskaffes enten til genanvendelse/genbrug, forbrænding med nyttiggørelse af energien eller deponering.

Alle har pligt til at kildesortere affald. Genanvendelse/genbrug har højeste prioritet, mens deponering kun benyttes, hvis affaldet ikke kan genanvendes/genbruges, ikke er forbrændingseget, eller det ikke skal specialbehandles.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Der stilles i miljøtilladelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

Spildevand/restvand

Sanitært spildevand fra driftsbygninger ledes til opsamlingstank ved kontorbygning.

Alt processpildevand fra driftsbygningerne ledes til gylletanke. Det omfatter vaskevand fra stalde.

Overfladevand fra ensilageopbevaringsanlægget ledes ligeledes til gylletanke.

Tagvand og overfladevand fra befæstede arealer forventes afledt til nedsivning/udledning via et regnvandsbassin. Ansøger oplyser, at der vil blive indsendt en ansøgning om etablering af et regnvandsbassin nordøst for bygningerne.

Der er derfor ikke taget stilling til udledningen af tag- og overfladevand fra eksisterende byggeri. Der kan såfremt det viser sig nødvendigt pga. hydraulisk overbelastning af vandløb, blive meddelt påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen, og hvilken dyreart der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra lys, fluer og andre skadedyr. Særligt i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld er der risiko for påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Påvirkning af landskabet samt den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af landskab og natur.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Der foretages gyllepumpning på ejendommen i hverdagene 1-2 gange pr. uge i tidsrummet kl. 7-18. Dette har en varighed af ca. 30 minutter.

Gylleomrøring foregår normalt inden udbringning, hvilket finder sted 4-6 gange pr. år og har en varighed af 1-2 dage. Dette foregår primært på hverdage i tidsrummet kl. 7-18.

Gyllebeholdere er placeret på vestlig side af staldanlæggene og dermed afskærmet i forhold til nærmeste nabo på Dalshøjvej 2.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum pumpning og omrøring af gylle i betragtning af aktiviteternes omfang og placeringen af gyllebeholderne.

Der er naturlig ventilation i alle staldene.

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til forskellige områder. Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige modeller hhv. den "ny lugtvejledning" og "FMK-vejledningen". Det er den længste geneafstand der skal overholdes. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Resultatet af lugtberegninger fremgår af nedenstående tabel. Tabellen er fra kommunescenarie nr. 218273. I beregningerne er det forudsat, at dyrene ikke er udegående.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Dalshøjvej 3	0	FMK	99,8	99,8	128,9	Ja
 Mulvadvej 40	0	FMK	99,8	99,8	443	Ja
 LI Darumvej 10	0	NY	242,8	242,8	2150	Ja
 Mulvad By, Bramming	0	NY	367	367	840,5	Ja

Tabel 6: Resultat af lugtberegninger.

Nærmeste bolig uden landbrugspligt er Dalshøjvej 3 og herefter Mulvadvej 40, 6740 Bramming. Nærmeste samlet bebyggelse er LI. Darum (LI. Darumvej 10) og nærmeste byzone er et renseanlæg syd for Bramming.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. I ansøgningen er der flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt. Ansøgningssystemet beregner derfor en vægtet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

I ansøgningen er den vægtede gennemsnitsafstand større end den korrigerede geneafstanden til hhv. nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzoneområde. Beskyttelsesniveauet for lugt er dermed overholdt og husdyrbruget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener.

Støj, rystelser og transport

Støj

De væsentligste støjkilder på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, staldventilation, støj fra transportere, mv.

Ansøger oplyser, at der kan være støj fra følgende aktiviteter:

Støjkilde	Tidsinterval og hyppighed
Høst og ensilering	Arealerne vil blive drevet sammen med Videkærvej 22 og 27.
Levering af råvarer	1 gang om måneden – aftippes indendørs i foderlade. På hverdage.
Udfodring/foderblanding	1 gang om dagen mellem kl. 7-18 a ca. 30 min. Alle dage.
Gyllepumpning	1-2 gange om ugen mellem kl. 7-18 a ca. 30 min. På hverdage.
Gylleudbringning	4-6 gange pr. år a 1-2 dage primært mellem 7-18 hverdage.
Kornblæser	Ingen

Tabel 7: Oversigt over transportere. En transport svarer til en til- og frakørsel.

Ansøger oplyser, at fordi staldene skal bruges til kvier, vil der være begrænset støj fra driften. Foderblanding foretages enten på anden ejendom og tilkøres Dalshøjvej 2A eller alternativt blandes foderet indvendigt i foderladen. De fleste øvrige støjende aktiviteter søges begrænset til dagtimer i hverdagen.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøtilladelsen.

Med hensyn til høst og ensilering samt gylleudbringning, der er sæsonbetonede aktiviteter og derfor kan foregå uden for normal arbejdstid, bemærkes det, at aktiviteter ved de nordligt beliggende plansiloer (bygning 6 jf. kort 2) og gyllebeholderne vil være afskærmet af eksisterende bygninger ift. nærmeste nabo på Dalshøjvej 2.

Den lille plansilo (bygning 10 jf. kort 2) ligger ikke afskærmet ift. naboerne på Dalshøjvej 2, men tages ud af brug, hvorefter det vurderes at støjkravene er overholdt. Ligeledes har ansøger valgt at lukke den østlige indkørsel ned vha. fysisk en fysisk barriere. Begge dele fastholdes med vilkår.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget i den ansøgte drift vil kunne overholde støjgrænseværdierne, der fastholdes med vilkår. Der lægges vægt på, at de fleste aktiviteter foregår inden for dagtimerne på hverdage.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Rystelser

Fra husdyrbrugets østligste indkørsel mod nord til nærmeste nabo på Dalshøjvej 2 er der ca. 37 m. Denne indkørsel lukkes for køretøjer i ansøgt drift. Fra den vestlige indkørsel er der 57 m til nærmeste nabo på Dalshøjvej 3. Det vurderes pga. afstanden, at kørsel med tunge køretøjer ikke vil give anledning til væsentlige rystelser hos naboerne.

Transport

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler. Tabellen nedenfor indeholder en oversigt over transporttyper og antal for både nudrift og ansøgt drift. Interne transporter, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i tabellen.

Transporttype	Nudrift	Ansøgt
Levering og afhentning af dyr	-	52-104
Indlevering af tilskudsfoeder	-	12
Transport af foder	-	730-1.095
Halmkørsel	30	30
Udbringning af husdyrgødning	270	270
Handelsgødning	5	5
Døde dyr	-	15
Renovation	-	12
I alt	305	1.126-1.543

Tabel 8: Oversigt over transporter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

Samlet set stiger antallet af til- og frakørsler fra ca. 305 til maksimalt ca. 1.543 dvs. en stigning på maksimalt 1.238 transporter (406 %). Stigningen skyldes at der startes en husdyrproduktion op på ejendommen, idet der i nudrift kun er markdrift fra ejendommen.

Ansøger bemærker, at gylletransporter vil være uændret ift. i dag, idet den samlede opbevaringskapacitet for gylle ikke øges. Men der vil ikke i samme omfang blive kørt gylle til tankene fra andre ejendomme, idet tankene fremover bliver brugt til husdyrgødningen fra ejendommens egen besætning. Transport af gylle fra andre ejendomme til opbevaring i gyllebeholderne på ejendommen er ikke medregnet i tabellen ovenfor.

Intern transport på ejendommen til/fra Dalshøjvej vil alene foregå via den vestlige indkørsel, dvs. afskærmet i forhold til nærmeste nabobeboelse på Dalshøjvej 2 og 3. Indkørslen benyttes både til transport af gødning, foder, halm dyr m.v. Den østlige indkørsel tættest på Dalshøjvej 2 har ansøger valgt at lukke ned vha. en fysisk barriere f.eks. kampesten, så det ikke længere er muligt at benytte denne adgangsvej til driftsbygningerne. Dette vil reducere bl.a. transportstøj for naboerne på især Dalshøjvej 2.

Den lille plansilo (bygning 10 jf. kort 2), der tilgås via den østlige indkørsel, vil i ansøgt drift ikke indgå som opbevaringsanlæg for ensilage. Til- og frakørsel til foderladen (bygning 2+3 jf. kort 2) vil blive ændret så tilkørsel fremover kan ske via den vestlige tilkørsel. På den måde kan porten i bygningen ud mod den østlige indkørsel lukkes af. På den måde kan man undgå at bruge den østlige tilkørsel og evt. gener med støj og støv kan undgås. Det er ansøgers opfattelse at de foreslåede tiltag, hvor den østlige til og frakørsel tages ud af brug vil begrænse evt. gener for naboerne på Dalshøjvej 2.

Ansøger oplyser, at der vil være daglige interne transporter med foder, hvoraf en del vil foregå indendørs. På baggrund af naboernes bemærkninger ifm. den offentlige høring har ansøger opjusteret antallet af transporter til ca. 2-3 daglige transporter med foder til ejendommen.

Nogle transporter vil være sammenfaldende med tilsyn af dyr og fodring. Dvs. mandskab vil kunne komme både med traktor og med bil. Det er vurderingen at der skal påregnes 2-3 daglige traktortransporter med foder. Transporter af dyr forventes at kunne holdes inden for 1-2 transporter ugentligt. Alle transporter kun i dagtimerne og dyr kun på hverdage. Alle nævnte transporter fremadrettet via den vestlige indkørsel.

Kort 4: Vestlig og østlig indkørsel til husdyrbruget på Dalshøjvej 2A.

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en tilladelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transportere (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj.

For at forhindre støjgener for naboer fastholdes det med vilkår, at den østlige indkørsel til- og fra ejendommen skal lukkes ned vha. en fysisk barriere f.eks. kampesten.

Esbjerg Kommune vurderer, at transport til/fra ejendommen og interne transportere på ejendom med de stillede vilkår ikke giver anledning til væsentlige gener for omkringboende i den ansøgte drift.

Støv, fluer og skadedyr

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og ved intern transport på husdyrbruget.

Mellem husdyrbruget og nærmeste nabo på Dalshøjvej 2 er der etableret en tæt og velafskærmende beplantningsrække, som vurderes at reducere støv fra husdyrbruget. Den østlige til- og frakørsel tages ud af drift og det vurderes på den baggrund, at driften vil kunne foregå uden at det medfører væsentlige støvgener for omgivelserne. For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Ansøger oplyser, at der på ejendommen anvendes larvebekæmpelsesmiddel i gødningen, og at der tilstræbes opretholdt god hygiejne og rene stalde.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

Ansøger oplyser, at der pt. er en enkel lampe på gavlen ud mod Dalshøjvej, og tilføjer at udvendigt lys vil blive tilkoblet sensor, så der kun er lys, når der arbejdes.

Der er natbelysning i staldene. Lyset vil kunne ses i siderne af staldene.

Der stilles vilkår om, at lyset i staldbygningerne i tidsrummet 22:00-06:00 skal slukkes eller sænkes til maksimalt 25 lux. Derudover stilles der vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Det vurderes med de stillede vilkår, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Ansøger oplyser, at pumpning af gylle fra stald til gyllebeholdere overvåges, så risiko for uheld reduceres.

Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld.

Gyllebeholderne på Dalshøjvej 2A er beliggende i en afstand af hhv. ca. 190 m, 198 m og 220 m fra nærmeste vandløb mod øst, som er Videkjær Vandløb.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til sikring af gyllebeholdere. Beholdere beliggende nærmere end 100 meter fra et vandløb eller en sø (>100 m²) skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen have etableret et alarmsystem, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen og meddele dette elektronisk til driftsherren.

Beholdere der samtidig er beliggende i et risikoområde skal desuden have etableret en beholderbarriere, evt. i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen defineres et risikoområde som et område, hvor terrænet skrånede med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløbet.

Da gyllebeholderne på Dalshøjvej 2A er beliggende mere end 100 m fra Videkjær Vandløb, og da terrænet ikke hælder mere end 6 grader er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholdere.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip, og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøtilladelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

Opbevaring af olie- og kemikalier er beskrevet i afsnittet om ressourceforbrug. Der stilles vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Esbjerg Kommune finder, at der på et husdyrbrug af denne størrelse, bør forefindes en beredskabsplan, som sikrer, at der i forbindelse med uheld kan ske hurtig og målrettet indsats til begrænsning af forurening af det eksterne miljø. Der stilles derfor vilkår om, at virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan, samt at der herefter til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommene, som skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Husdyrbrugets påvirkninger af landskab og natur

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen skal vurdere, hvorledes nybyggeri påvirker det omkringliggende landskab. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

I den konkrete sag er der tale om en etablering af dyrehold i eksisterende lovlige bygninger. Idet der ikke sker en udvidelse af ejendommens bygningsmasse er påvirkningen af landskabet uændret, hvorfor hensynet til landskabet ikke tilsesættes.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak. Dette beskyttelsesniveau skal anvendes ved vurdering af, om husdyrbruget medfører væsentlige virkninger på miljøet. I særlige tilfælde kan der stilles vilkår, der rækker udover det fastsatte beskyttelsesniveau.

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter², skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Desuden skal der ske en vurdering af om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2821,9	671,1	3493,0
Nudrift	0,0	671,1	671,1
8 års-drift	0,0	671,1	671,1

Tabel 9: Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager).

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 0 kg NH₃-N/år til 3.493 kg NH₃-N/år

For at reducere ammoniakemissionen fra husdyrbruget etableres der fast drænedede gulve med skrabere og ajlefløb i både Stald N og S. Dette staldsystem har den laveste ammoniakemission sammenlignet med andre gyllebaserede gulvsystemer.

Beskyttelsesniveau for natur

På ejendommen sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af næringsstofpåvirkningen for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

² Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Ud fra nedenstående redegørelse vedrørende ammoniakpåvirkning fra anlægget vurderer Esbjerg Kommune samlet set, at tilladelsen ikke vil medføre væsentlige negative konsekvenser for omkringliggende Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper, områderne er udpegede for at beskytte. Ligeledes vurderes tilladelsen ikke at medføre væsentlige tilstandsændringer af § 3-beskyttede naturtyper eller væsentlige påvirkninger af yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede bilag IV-arter.

Ammoniakpåvirkning af § 3-naturområder omkring anlæg

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.500 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

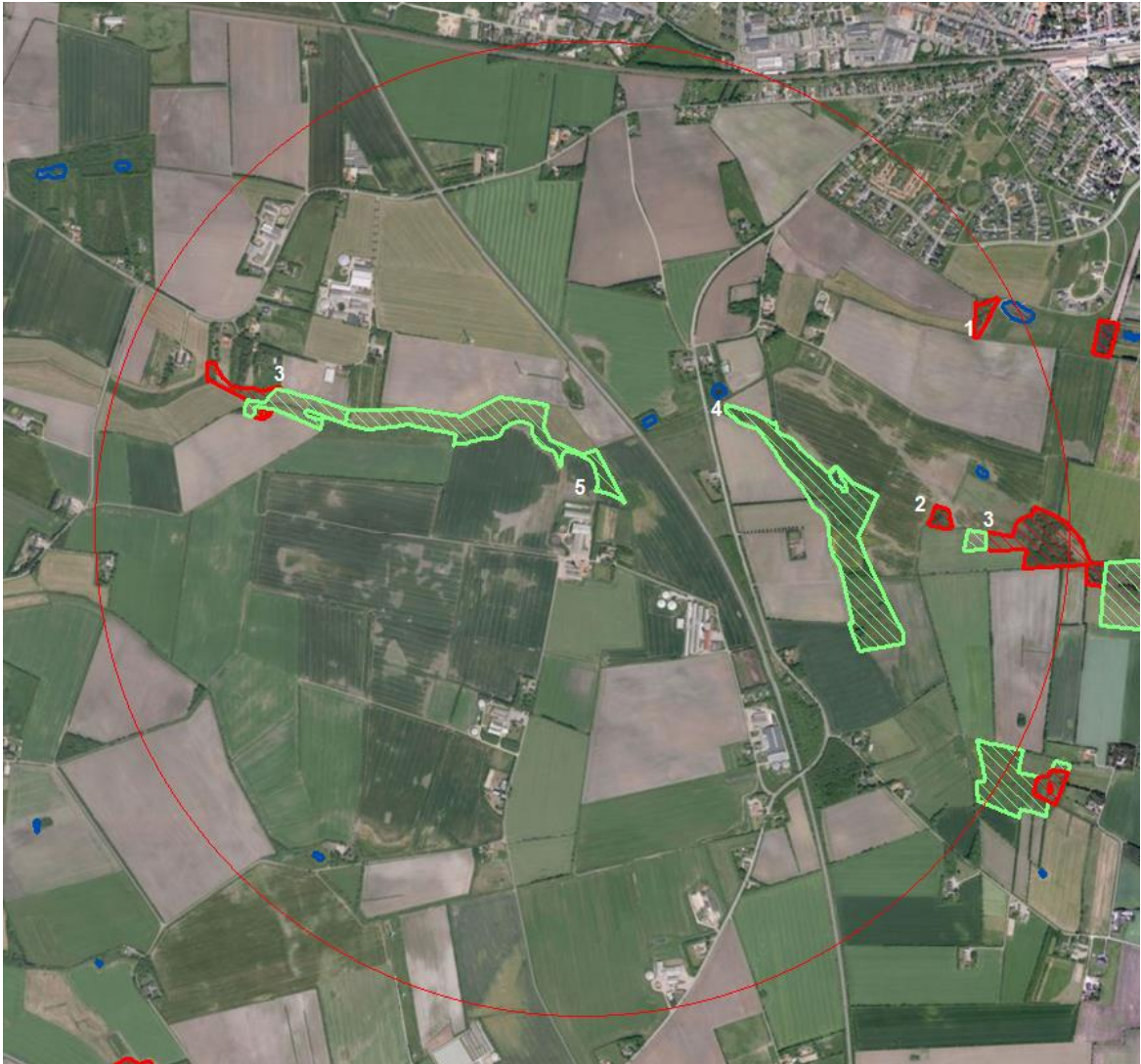
Baggrundsbelastningen med luftbåren kvælstof er på gennemsnitligt 14,4 kg N/ha/år i Esbjerg Kommune. Der kan dog være væsentlige lokale variationer. Omkring anlægget er baggrundsbelastningen på gennemsnitlig 15,9 kg N/ha/år.

Husdyrbrugloven fastlægger et beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkning af omgivende naturlokaliteter. Jf. gældende klagenævnspraksis (Eksempelvis NMK-132-00091 og NMK-132-00109) er dette tilstrækkeligt til, at sikre beskyttelsen af omgivende naturlokaliteter. I helt særlige tilfælde, ved fejlagtig eller utilstrækkelig naturkortlægning, kan der være behov for at foretage en konkret vurdering af de stedlige forhold.

I den konkrete sag vurderes det ud fra Esbjerg Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, at der ikke er grund til at tro, at kortlægningen er utilstrækkelig.

Vurdering i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur

Repræsentative naturområder inden for 1.500 m fra anlægget er blevet nummereret med et tal svarende til punkterne angivet på oversigtskortet (kort 5).

Kort 5: Anlægget med omkringliggende naturområder og nummererede naturpunkter. Cirklen har en radius på 1.500 m.

I tabel 10 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af mer- og totaldeposition, antallet af andre husdyrbrug der bidrager kumulativt, samt naturkategori og beskyttelsesniveau. Naturkategori og beskyttelsesniveau er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Tabel 10. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Naturpunkt (nr. og naturtype)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kategori	Kumulation*	Beskyttelsesniveau**
1 Mose	0,2	0,2	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
2 Mose	0,2	0,3	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
3 Mose	0,2	0,3	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
4 Mose	0,2	0,2	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
5 Eng	8,1	9,3	Ingen	Ej relevant	Intet
6 Eng	0,6	0,8	Ingen	Ej relevant	Intet

* Antal andre husdyrbrug der bidrager til kumulation.
**Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§26-29.

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug er ikke tilladt, hvis anlægget ligger mindre end 10 m fra kategori 1 og 2 natur. I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af kategori 1 og 2 natur inden for 10 m fra anlægget.

Det fremgår af tabellen, at der ved det ansøgte sker afsætning af ammoniak på kategori 3 natur. Ifølge beskyttelsesniveauet kan der – på baggrund af en konkret vurdering – stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak på kategori 3 natur. Kravet kan ikke være under 1,0 kg N/ha/år. Som det fremgår af tabellen, er merdepositionen mindre end eller lig 1 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet vurderes derfor at være overholdt.

Der er ingen kategori 1 eller 2 natur i nærheden af anlægget. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau herfor er således overholdt.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at beskyttelsesniveauet for kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt, og at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofdepositionen, samtidig vurderes det, at overholdelse af beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre mod tilstandsændring af omgivende lokaliteter.

Vurdering i forhold til naturlokaliteter ikke omfattet af kategori 1-3

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau omfatter langt størstedelen af de naturbeskyttede lokaliteter, der findes i det åbne land. Der er dog enkelte lokalitetstyper, der ikke er omfattet. Det drejer sig i den konkrete sag om sø og fersk eng.

Naturtypen sø er registreret indenfor 1.500 m fra anlægget (kort 5). For små søer i agerlandet gælder generelt, at de er fosforbegrænsede, og at det derfor primært er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra omgivelserne, der påvirker dem. Det vurderes derfor, at ammoniakpåvirkning af søerne fra anlægget vil være af mindre betydning og ikke væsentlig.

For fersk eng gælder, at Esbjerg Kommune ikke har registreret særligt ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne. Engen umiddelbart nord for anlægget (markeret 5 på kortet herover) er gødsket kulturing og dermed ikke følsom.

Det vurderes samlet, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af naturlokaliteter, som ikke er omfattet af kategori 1-3 ved det ansøgte. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen.

Bilag IV-arter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV-arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis, tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

I den konkrete sag er der ikke kendskab til forekomster af bilag IV-arter indenfor 1.500 meter fra anlægget. Der er således ikke grund til at tro, at der vil ske skade på arterne selv eller deres yngle- eller rastesteder.

Ud fra det generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der kan være odder, snæbel, marsvin, vandflagermus, sydflagermus, pipistrel flagermus, markfirben og spidssnudet frø indenfor lokalområdet. Derudover er der specifikt kendskab i kommunen til forekomster af grøn mosaikguldsmed (ca. 9 km syd for anlægget), grøn kølleguldsmed (ca. 7 km syd for anlægget), strandtudse (ca. 4 km vest for anlægget), løgfrø (ca. 3 km øst for anlægget), stor vandsalamander (ca. 7 km øst for anlægget) og birkemus (ca. 16 km syd for anlægget).

Vedrørende arterne grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse og spidssnudet frø vurderer Esbjerg Kommune, ud fra afstanden til de kendte forekomster og jf. gennemgangen vedrørende påvirkning af naturområder fra ammoniakdeposition fra anlæg, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af arternes yngle- og rastesteder ved det ansøgte.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde og sommer- og vinterophold. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området omkring anlægget. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes ved etablering og driften af anlægget.

Især solbeskinnede skrånninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirben. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke er potentielle yngle- eller rastesteder omkring ejendommens anlæg af ejendommens anlæg.

Odder er tilknyttet vandløb og søer, hvor de søger føde. Opsplitning af bestande og levesteder, forstyrrelser fra friluftsliv og anlægsarbejder samt ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder kan true odderen. Det vurderes jf. vurderingerne i afsnittet om påvirkning af omgivende natur med ammoniak fra anlægget, at det ansøgte ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af vandløb og søer i nærheden af ejendommens anlæg, herunder evt. raste- og ynglesteder for odder.

Arterne snæbel og marsvin er tilknyttet Vadehavet og tilhørende vandløb. Disse arteres yngle- og rastesteder kan, grundet deres særlige karakter og udstrækning, ikke forventes at blive påvirket væsentligt af ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de omgivende vandløb og marine områder (Vadehavet), som de nævnte arter benytter som raste- og ynglesteder.

Samlet konkluderes det på baggrund af ovenstående vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for de forekommende bilag IV-dyrearter. Der kendes ikke til forekomster af bilag IV-plantearter som kan påvirkes eller ødelægges af projektet.

Samlet vurdering af ammoniakpåvirkning af omgivende natur

De beregnede belastninger af de omgivende naturlokaliteter er lavere end beskyttelsesniveauet, således som det er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Beskyttelsesniveauet er således overholdt.

På grundlag af ovenstående gennemgang af påvirkning for de enkelte naturpunkter, beskyttede arter, samt vurderingen vedrørende kumulative effekter fra omgivende

husdyrbrug, vurderes det, at der ved det ansøgte ikke vil ske væsentlig påvirkning af natur omkring anlægget.

Ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlæg

Påvirkningen af naturområder ved ammoniak mere end 1.500 m fra anlægget vurderes som tidligere nævnt at være så lille, at den ikke kan forventes at have væsentlig betydning.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 2,2 km fra anlægget. Det drejer sig om habitatområde nr. 79 – Sneum Å. Området modtager en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år fra ejendommen. Dette inkluderer en merbelastning på 0,0 kg N/ha/år i forbindelse med ansøgningen.

Selvom belastningen er lille, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre at de særlige beskyttelsesinteresser der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddensee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt eller når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning.

En konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området. Der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ud fra et videnskabeligt synspunkt, ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet.

Tilladelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Det er Esbjerg Kommunes opfattelse, at der ikke er forhold der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring anlægget.

I den konkrete sag vurderer Esbjerg Kommune samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder inden for 1.500 m fra anlæg, herunder den kumulative effekt fra andre ejendomme, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper områderne er udpeget for at beskytte. Kommunen bemærker endvidere, at beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt. Kommunen finder derfor ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag hvad angår ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlægget.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøtilladelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra

husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emissionen fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I ansøgningen beregnes den samlede årlig ammoniakemission til 3.493 kg NH₃-N. Da dette niveau for ammoniakemission er lig eller mindre end det beregnede BAT-krav på 3.493 kg NH₃-N, vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har reduceret ammoniakemissionen svarende til emissionen ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgningen anvendes følgende virkemidler:

- Faste drænedede gulve med ajlefløb i både Stald N og S
- Dybstrøelse i staldafsnit i vestlig del af foderladen

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Høring

Et udkast til miljøtilladelse har været i 14 dages offentlig høring hos naboer m.v.

Der er i høringsperioden indkommet bemærkninger fra naboerne på Dalshøjvej 2 og Dalshøjvej 3. Bemærkninger omhandler følgende emner: transporter til- og fra ejendommen, indkørsel til ejendommen, bekæmpelse af fluer og skadedyr, afstandskrav til naboskel, forurening af vandløb med ensilagesaft, transportskader på vejrabat og koncentrationen af kvæg i området.

Naboernes bemærkninger, Esbjerg Kommunes vurderinger heraf og justeringer af den endelige miljøtilladelse fremgår af bilag 1: Vurdering af bemærkninger.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til husdyrbruget, da det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet. Husdyrbruget opfylder det gældende beskyttelsesniveau for ammoniak og lugt og vurderes ikke at påvirke omgivelser på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

Bilag 1:

Vurdering af bemærkninger

til udkast til miljøtilladelse af kvægbrug på

Dalshøjvej 2A, 6740 Bramming

Indhold

Indledning	3
Bemærkninger og vurderinger.....	4
Afstandskrav fra stalde og plansiloer til naboskel	4
Manglende oplysninger om ansøgt dyretype og -enheder	4
Utætte plansiloer	5
Transport og trafiksikkerhed.....	6
Intern transport, til- og frakørselsforhold og støvgener	8
Stor koncentration af husdyrbrug i området	9
Synspunkter.....	9
Ingen.	9
Modtagne bemærkninger.....	9

Indledning

Esbjerg Kommune har modtaget en ansøgning om etablering af kvægproduktion på Dalshøjvej 2A, 6740 Bramming. Ansøger er Siebregt Wilhelmus Boersma, Videkærvej 22, 6740 Bramming. Ejendommen ejes af Terra Estate Danica ApS.

Udkastet til miljøtilladelse har været i offentlig høring i perioden 23. marts til og med 6. april 2020.

I den forbindelse har kommunen modtaget bemærkninger til projektet fra naboerne på Dalshøjvej 2 og 3.

De modtagne indsigelser er vedlagt som bilag "Bemærkninger fra naboer". Der er modtaget kommentarer fra ansøger til naboernes bemærkninger, se bilaget "Ansøgers kommentarer til naboernes bemærkninger".

I nærværende notat er der foretaget en præsentation og vurdering af de modtagne bemærkninger og ansøgers kommentarer til bemærkningerne, hvor det er relevant. Endvidere er der beskrevet justeringer af den endelige miljøtilladelse, hvor dette er relevant. Uddragene og vurderingerne er samlet i en række emneafsnit. Hvert emneafsnit er inddelt i tre underafsnit:

- Synspunkter
- Vurdering
- Justeringer

Under "Synspunkter" er der refereret synspunkter fra naboernes bemærkninger og ansøgers evt. kommentarer hertil, som har relevans for det pågældende emneafsnit.

Under "Vurdering" foretages en faglig vurdering af synspunkterne.

Under "Justeringer" har Esbjerg Kommune på baggrund af vurderingerne beskrevet hvilke justeringer, der foretages i den endelige afgørelse om miljøtilladelse. Disse justeringer er drøftet og accepteret af ansøger.

Bemærkninger og vurderinger

Afstandskrav fra stalde og plansiloer til naboskel

Synspunkter

Naboerne på Dalshøjvej 3 bemærker, at afstandskravet på 30 m fra den sydligste stald (bygning 4) på Dalshøjvej 2A ikke er overholdt til deres matrikelskel mod syd.

Naboerne på Dalshøjvej 2A gør opmærksom på, at begge plansiloer (bygning 6 og 10) ikke har været i brug mellem 2009 og 2019, og at ansøger først tog disse bygninger i brug ultimo september 2019.

I udkastet til miljøtilladelse er plansiloerne begge blevet betragtet som eksisterende anlæg, der løbende har været anvendt til oplag af ensilage også efter 2009, og derfor har Esbjerg Kommune ikke forholdt sig til, om afstandskravene fra siloerne til bl.a. naboskel er overholdt.

Ansøger bemærker, at luftfotos mellem 2009 og 2019 dokumenterer, at der har været en vis anvendelse af siloerne. I 2016 har siloerne været anvendt til oplag af wrappet ensilage og i 2010 har den store silo været anvendt til store mængder ensilage. Ansøgers udgangspunkt er derfor, at siloerne i nogen grad har været i anvendelse.

Esbjerg Kommune finder, at siloerne bør betragtes som nyetableringer, der skal overholde husdyrbruglovens afstandskrav, da det ikke kan dokumenteres, at siloerne har været i brug over en længere periode.

Ansøger har efterfølgende valgt at trække den lille plansilo (bygning 10) ud af ansøgningen og den nordlige plansilo (bygning 6 jf. kort 2) indrettes, så denne overholder afstandskravet på 30 m til naboskel mod Dalshøjvej 2.

Vurdering

Afstanden mellem den sydlige stald (bygning 4) og matrikelskellet til Dalshøjvej 3 er ca. 22 m. Herimellem ligger Dalshøjvej, som er offentlig vej.

Vejstrækningen mellem Dalshøjvej 2A og 3 udgør en selvstændig matrikel, og derfor vurderes afstandskravet ikke at træde i kraft jf. Miljøstyrelsens vejledning (Help-desk-svaret "Afstandskrav til naboskel" af 14. november 2017).

Esbjerg Kommune vurderer, at der for så vidt angår plansiloerne ikke er krav om dispensation fra husdyrbruglovens afstandskrav, da den ene udgår af ansøgningen og den anden indrettes, så afstandskravet overholdes.

Justeringer

Der stilles i afgørelsen vilkår om, at den lille plansilo (bygning 10) ikke må anvendes til oplag af ensilage, og at den nordlige plansilo (bygning 6) indrettes, så afstandskravet til naboskel overholdes.

Manglende oplysninger om ansøgt dyretype og -enheder

Synspunkter

Naboerne på Dalshøjvej 3 bemærker, at der i udkastet til miljøtilladelse ikke er oplyst, hvilke dyr og hvor mange dyreenheder, der ønskes at producere på Dalshøjvej 2A.

Vurdering

Esbjerg Kommune bemærker, at der pr. 1. august 2017 trådte nye regler i kraft, så husdyrbrugets produktionsmæssige størrelse nu opgøres i produktionsareal i stedet for dyreenheder, som populært sagt er de arealer, hvor dyrene opholder sig med ben og bagdel mere end kortvarigt.

Ved indtastning af malkekvæg i det elektroniske ansøgningsssystem har ansøger valgt kategorien alle typer af malkekvæg. Det betyder, at husdyrbruget indenfor det godkendte produktionsareal frit kan vælge mellem køer eller opdræt eller begge dele. Naboerne er blevet orienteret herom mundtlig.

Justeringer

Ingen.

Bekæmpelse af skadedyr og fluer

Synspunkter

Naboerne på Dalshøjvej 3 bemærker, at de har svært ved at tro, at der vil blive foretaget skadedyrsbekæmpelse på ejendommen, da dette vurderes ikke at være tilfældet på ansøgers andre ejendomme beliggende i nærheden. De mener desuden, at der må være krav til bekæmpelse af fluer.

Ansøger oplyser, at ift. fluer anvendes bekæmpelsesmiddel i gødningen. Derudover renholdes staldene og der tilstræbes opretholdt god hygiejne.

Vurdering

Esbjerg Kommune har i udkastet til miljøtilladelse bl.a. stillet vilkår om, at

- foder skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
- der overalt på ejendommen skal udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår kan drives uden at der opstår væsentlige gener for omgivelserne pga. af fluer og skadedyr.

Justeringer

Ingen.

Utætte plansiloer

Synspunkter

Naboerne på Dalshøjvej 2 og 3 oplyser, at afløbsforholdene fra plansiloerne ikke opfylder reglerne eller plansiloerne er utætte, da de har observeret afstrømning af ensilagesaft fra plansiloerne til Terpager Bæk nord for bygningerne.

Ansøger er enig i, at der i forbindelse med overtagelsen af bygningerne og genoptaget drift med dyrehold er et stort behov for en kritisk gennemgang og renovering af plansiloerne og

afløbsforholdene generelt på ejendommen. Ansøger påpeger selv, at særligt afløbsforholdene bærer præg af, at der i en længere periode ikke er sket nødvendigt vedligehold. Dette var også et af de emner, som blev drøftet på mødet med naboerne på Dalshøjvej 2 den 6. marts 2020, og hvor der var enighed om, at forholdene lige nu ikke er holdbare.

Det er i miljøtilladelsen beskrevet, at tagvand og overfladevand fra befæstede arealer forventes afledt til et bassin nordøst for bygningerne, hvor det enten nedsives eller forsinkes inden udledning til vandløb. Ansøger har oplyst, at der vil blive indsendt en ansøgning herom.

Ansøger har efterfølgende valgt at tage den lille plansilo (bygning 10) ud af ansøgningen, så det er alene den nordlige af de to plansiloer (bygning 6), der skal renoveres.

Vurdering

Ud fra naboernes udsagn at vurdere kan der være tale om ulovlig indretning og/eller afløbsforhold fra plansiloerne. Esbjerg Kommune har bedt ansøger redegøre for, hvornår siloen (bygning 6) og afløbsforholdene på ejendommen kan forventes kritisk gennemgået og renoveret, hvis der gives dispensation og miljøtilladelse.

Ansøger oplyser, at det ikke kan accepteres, at der stilles en frist for udbedring af siloerne, hvis evt. nødvendige udbedringer viser sig at blive så omkostningsfulde, at siloen i stedet ikke ønskes anvendt. Ansøger oplyser, at der kan accepteres vilkår om, at siloen (bygning 6) ikke må tages i anvendelse før silo og afløbsforhold er kontrolleret og evt. mangler udbedret og lovliggjort.

Esbjerg Kommune vurderer, at der bør stilles vilkår om, at plansiloen (bygning 6) ikke må tages i anvendelse, før den lever op til husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om indretning af afløb og foderopbevaringsanlæg.

Esbjerg Kommune vil ved et miljøtilsyn på ejendommen bl.a. kontrollere, om plansiloen (bygning 6) lever op til gældende lovgivning. Det bemærkes, at evt. ulovlige forhold reguleres i forbindelse med miljøtilsynet.

Justeringer

Der tilføjes vilkår om, at plansiloen (bygning 6) ikke må tages i anvendelse, før den lever op til husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om indretning af afløb og foderopbevaringsanlæg.

Transport og trafiksikkerhed

Synspunkter

Naboerne stiller sig undrende over for opgørelsen af transporter i udkastet til miljøtilladelse. Naboerne på Dalshøjvej 2 oplyser, at der på nuværende tidspunkt uden produktion på ejendommen hentes foder 2-3 gange dagligt. Dette svarer årligt til 730 – 1.095 transporter, men i udkastet er der kun angivet 52 årlige transporter med foder.

Naboerne på Dalshøjvej 2 mener heller ikke, at 1 ugentlig transport med dyr er realistisk, som oplyst i udkastet, og anslår at dette udgør 2-3 pr. uge svarende til 104-156 pr. år.

Naboerne på Dalshøjvej 3 angiver at det nuværende antal af transporter med foder (mineraler, sojaskrå m.v.) udgør 3-4 pr. dag.

Ansøger bekræfter, at foderladen på Dalshøjvej 2A pt. benyttes til oplag af foder til ansøgers husdyrbrug på Videkærvej 22 og 27. Der er søgt om at benytte en del af foderladen til stald, men ansøger forventer at bygningen også fremover alene vil blive benyttet som foderlade. Ansøger medgiver derfor, at antallet af transporter med foder skal opjusteres, men oplyser, at nogle transporter vil være sammenfaldende med tilsyn af dyr og fodring, så mandskabet kan komme både med traktor og bil. Ansøger forventer på den baggrund 2-3 daglige fodertransporter svarende til de 730 – 1.095 transporter pr. år med foder og 1-2 transporter pr. uge med dyr svarende til 52-104 pr. år. Ansøger tilføjer, at transporter med foder og dyr kun foregår i dagtimer og dyr kun på hverdage.

Naboerne på Dalshøjvej 2 oplyser, at de er bekymret for de mange kørsler mellem ejendommene. Køretøjerne er meget brede og vejen (Dalshøjvej og Videkærvej) er meget smal, og det er ikke muligt at passere hinanden. De spørger, hvem der skal udbedre skaderne, når vejkanterne bliver kørt fuldstændig op?

Ansøger oplyser, at der den 6. marts 2020 har været afholdt et møde mellem ansøger og naboerne. Her henstillede naboerne til, at ansøger foretager en bedre renholdelse af vejen. Ansøger oplyser, at dette blev taget positivt til efterretning.

Vurdering

Esbjerg Kommune har forelagt ansøgers supplerende oplysninger for naboerne, som ikke har haft yderligere bemærkninger til sagen.

Da både Dalshøjvej og Videkærvej er offentlige veje, er det Esbjerg Kommunes ansvar at vedligeholde disse veje, herunder sørge for rabatterne.

Esbjerg Kommune vurderer løbende de offentlige veje i hele kommunen, og hvis der opstår et behov for foranstaltninger, herunder eksempelvis kantforstærkning eller lign., vil der blive sørget for det.

Hvis det ved tilsyn med vejene viser sig, at der ud fra trafikkenes størrelse og art er behov for eksempelvis udvidelse af vejene m.v., vil der kunne tages stilling til dette.

Færdsel på offentlig vej, oversigtsforhold, trafikregulering, trafiksikkerhed og belastning af det lokale vejnet reguleres ikke i forbindelse med en miljøgodkendelse. Dette skyldes at disse forhold henhører under færdsels- og vejlovgivningen og ikke husdyrlovgivningen.

I en miljøtilladelse skal der ske en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne give anledning til væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Der kan primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje (typisk hvilke indkørsler der skal benyttes) til husdyrbruget og at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter. På Dalshøjvej 2A vil al transport til og fra husdyrbruget foregå via den vestlige indkørsel, se afsnittet "Intern transport, til- og frakørselsforhold og støj."

Såfremt en virksomhed medfører væsentligt øgede trafikale og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter gennem landsbyområder), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan der gives afslag på en ansøgning om miljøtilladelse. Husdyrbruglovens formål er at værne om miljøet, og der skal derfor være tale om traditionelle miljøgener lugt, støv, støj eller rystelser. Forhold som trafiksikkerhed og vejenes tilstand kan ikke indgå.

Esbjerg Kommune vurderer, at de miljømæssige gener, der er forbundet med transporter til/fra husdyrbruget, ikke vil være af et omfang, der kan begrunde et afslag på ansøgningen om miljøtilladelse eller en reduktion i produktionens størrelse.

Justeringer

Esbjerg Kommune vil i afgørelsen opdatere transportafsnittet til det oplyste.

Intern transport, til- og frakørselsforhold og støvgener

Synspunkter

Esbjerg Kommune har i udkastet til miljøtilladelse angivet, at der mellem husdyrbruget og nærmeste nabo på Dalshøjvej 2 er etableret et tæt og velafskærmende beplantningsbælte, som vurderes at reducere støv for naboerne fra bl.a. intern transport på husdyrbruget.

Naboerne gør opmærksom på, at beplantningen ikke befinder sig på ansøgers matrikel, og stiller forslag om, at den østlige indkørsel og den lille plansilo (bygning 10) nedlægges. Naboerne tilføjer, at dette vil give mulighed for etablering af beplantning til etablering af støvfang på ansøgers matrikel.

Ansøger havde i første omgang oplyst, som svar på naboernes bemærkninger, at den lille plansilo fremover kun ville blive anvendt som buffer, og at planen var at vende indkørselsretningen, så det kunne undgås at benytte den østlige indkørsel til/fra siloen.

Ansøger har efterfølgende valgt helt at tage den lille plansilo ud af ansøgningen, og har desuden valgt at lukke den østlige port i foderladen (bygning 2 og 3) af, så al transport fremadrettet foregår via den vestlige indkørsel.

Ansøger har valgt at lukke den østlige indkørsel helt ned vha. en fysisk barriere f.eks. kampesten.

Ansøger ønsker af hensyn til bygningerne ikke etableret beplantning tættere på tagflader og vægge af hensyn til holdbarhed og vedligehold.

Vurdering

Esbjerg Kommune finder, at ansøgers oplyste tiltag for at imødekomme naboernes bemærkninger er tilstrækkelige til at forhindre væsentlige gener fra intern transporter herunder støj og støv.

Hvis driften mod forventning viser, at der opstår væsentlige støvgener for omgivelserne, kan tilsynsmyndigheden håndhæve, at der iværksættes tiltag for at sikre at driften ikke giver anledning til væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Justeringer

Det fastholdes med vilkår i afgørelsen, at den østlige indkørsel til ejendommen skal lukkes for køretøjer til- og fra ejendommen vha. en fysisk barriere f.eks. kampesten.

Stor koncentration af husdyrbrug i området

Synspunkter

Naboerne på Dalshøjvej 3 gør opmærksom på, at kvægbruget på Terpagervej 3 beliggende nord for Dalshøjvej 2A er udvidet væsentligt siden produktionen ophørte i 2009. Dette bevirker, at der nu er en temmelig stor koncentration af kreaturer inden for en meget lille radius.

Vurdering

Husdyrbrugloven definerer, i hvilket omfang omfang, der skal tages hensyn til øvrige husdyrbrug i vurderinger.

Lugtberegningen, der foretages i IT-ansøgningssystemet til naboer, samlet bebyggelse og byzone, tager højde for, at der kan være lugtkumulation med andre husdyrbrug i området. Esbjerg Kommune bemærker, at der ikke ligger andre husdyrbrug tilpas tæt på naboerne til at lugtberegningen skal indregne kumulation med lugt fra andre husdyrbrug.

Der indgår i husdyrbrugloven ligeledes kumulationsregler mht. ammoniakpåvirkning af visse naturområder. Påvirkningen af naturområder vurderes at overholde gældende beskyttelsesniveauer.

Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke ud fra koncentrationen af husdyrbrug i området er mulighed for at meddele afslag eller stille skærpede krav til produktionens størrelse på Dalshøjvej 2A.

Justeringer

Ingen.

Modtagne bemærkninger

Der er i sagen modtaget 2 bemærkninger fra:

- Naboerne på Dalshøjvej 2
- Naboerne på Dalshøjvej 3

Derudover er der modtaget kommentarer fra ansøger til ovenstående bemærkninger.

Ansøgers kommentarer og projektændringer er efterfølgende blevet forelagt naboerne. Dette har ikke givet anledning til yderligere bemærkninger.